

Entered as Second Class Matter March 12, 1909, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of Congress of March 3, 1879

Izdaja Družba Sv. Rafaela v New Yorku, — Published by St. Raphaels Society of New York,
135 E. 2nd St.

Pismo ljubljanskega knezoškofa Dr. Antona Bonaventura Jegliča.

Ljubljana, 15. aprila 1909.

Velečastiti Oče!

Danes sem sprejel poročilo o "Rafaelovi družbi" v Ameriki in list "Ave Maria".

Hvala Bogu, da je društvo ustanovljeno. Tudi list se mi jako dopade. Le pošiljajte mi ga. Plačam

ga osebno, ko letos v jeseni pridem v Ameriko.

Tudi pri nas se je Rafaelovo društvo nekoliko bolj začelo gibati....

Mementi mei ad aram! Z Bogom!

Vam odani

+ Anton Bonaventura, škof.

Pismo preč. Provincijala.

Ijubi Oče:—

Z veseljem pozdravljam Vaše delovanje za naše slovenske izseljence in prosim Boga, da Vas podpira pri Vašem trudapolnem delu.

Želeč Vam povsodi in v vsem obilnega Božjega blagoslova, sem z najodkritosrčnejšimi bratovskimi pozdravi

preudani

Fr. Placid Fabiani.

Jaz sem otrok Marijin.

Jaz sem otrok Marijin,
za mater vedno vnet;
na prsih mi počiva
njen znak, predrag in svet.

Jaz sem otrok Marijin,
me lilija pozna,
"Nedolžnost svojo čuvaj!"
potoček mi šumlja.

Jaz sem otrok Marijin
in hodim solnčno pot,
saj angeli nebeški
me spremljajo povsod.

"Jaz sem otrok Marijin!"
doni iz cvetnih kron,
mi pravi v rosnem jutru
kristalov milijon.

"Jaz sem otrok Marijin!"
je slavčev jasni spev,
na krilih nosi veter
presladki ta odmev.

Jaz sem otrok Marijin,
vse zvezdice vedo.
"Marija misli na te",
šepeče mi nebo.

"Jaz sem otrok Marijin!"
to slišim noč in dan,
mi pravi strma gora,
mi poje zložna plan.

Jaz sem otrok Marijin,
se smrti ne bojim;
na njenem svetem srcu
kot njen otrok zaspim.

"Jaz sem otrok Marijin!"
zapel bo raj z menoj,

ko prvokrat poklekнем,
Marija, pred teboj.

S. Elizabeta.

Pod zastavo Marijino.

(Nadaljevanje.)

Vendar, dragi rojak, nekaj bi ti prav rad povedal, a prav "na tiho", da drugi ne slišijo. Varuj se pijančevanja in igre. Da, varuj se! Veš kaj mislijo tvoji sorojaki tam v domovini, da, ne samo mislijo, ampak celo tiskajo po časnikih, in to ostane, se ne izbriše! "Naši Slovenci v Ameriki so sami pijanci." No, dragi rojak, jaz vem, da to ni res, ali tako tam mislijo. Da se pa ta nezasluzen madež izbriše, bodi zmeren. Spomni se svojih otročičev tam doma. Tedaj bodi varčen, bodi zmeren, ker to ti pomore k dušnemu in telesnemu zdravju, to bode enkrat vresničilo upanje tvojih domačih, to bode njihovo največje veselje.

V sredini podobe pa vidimo lepo slovensko dekle, zdravo in krepko, kakor morejo biti le slovenska dekleta, zdrava na duši in telesu, cveteča v nedolžnosti. Glej, kako ti krepko drži mogočno Marijino zastavo! To je nekaj za te, slovensko dekle. Kolike so nevarnosti, ki te obdajajo povsodi, tudi tu v zaželjeni Ameriki, da več ko doma. Toda ozri se na Marijino podobo. Ali ni to podoba Marije Pomočnice kristjanov, podoba, ki si jo morda videla pred svojim odhodom v novi svet na najbolj priljubljeni božji poti, na Brezjah? Da, to je ona podoba! Ako si morda šla pred odhodom obiskat Marijo iz Brezja, ali saj v duhu, kaj pa si takrat prosila Marijo Devico, kaj si ji obljubila, klečeča pred njenim altarjem? Spominjaj se vedno na svoje obljube! Skrbno čuvaj čednost, ki najbolj krasi slovensko dekle, čuvaj svojo nedolžnost, svojo čistost. Ne vidiš li na podobi, da sicer hudobni duh, stara kača, beži proč od skale, na kateri stoji mogočna zastava Marijina, a vendar ostane tako blizu nje? Toda ne boj se ga, to je le priklenjen pes, ki sicer laja, a nikegar ne rani, ki se mu ne približa. Ne boj se, saj je Marija kači glavo strla, pod Marijinem varstvom se ti ni treba ničesar bati! —

A slovenski mladenič, tudi zaté ima naš list nekaj pomenljivega. Ako te je usoda že zanesla v to bogato deželo, premisli, spominjaj se dvojega. Ako imaš doma dobrega očeta in skrbno mater, ne dvomim, da te nista pred tvojim odhodom izročila v varstvo Marijino. Kaj si jima pa ti obljubil? Ali spolnjuješ dane njima obljube? Dobro, ako si ostal zvest. Ako pa ne, vrni se nazaj pod zastavo Marijino. Ako nameravaš ostati tu ter si tu kedaj ustanoviti svoj dom, — saj je že mnogo, zelo mnogo slovenskih mladeničev to storilo — tudi ne pozabi, da te je "samo Marija, tvoja dobra mati, čez morje v novi svet spremila", ter da od takrat vedno nad teboj skrbno čuva. Da hočeš ali nočeš, pod varstvom si Marijinem. Tudi ti si v vedni nevarnosti. Ali pa veš, na kaj te tvoja dobra mati Marija spominja? Varuj se slabih tovaršij, varuj se pijančevanja! Vidiš to je prvo, v kar so te ali te še bodo malovredni tovariši skušali zapeljati; varuj se igre. Ti ne veš, slovenski mladenič, koliko tvojih tovaršev se je zgubilo v pijančevanju, v igri. To bodeš našel le v slabih hišah. Beži proč! Ne ostajaj tečaj v taki družbi po noči, ne, ker tam ni samo pijančevanje in igra, ampak tam je v še večji nevarnosti tvoje nepokvarjeno sree, v nevarnosti tvoja nedolžnost. Skušnja nas uči, da je mladenič, naj je prišel semkaj še tako dober, ako je zašel v tako družbo, v tako hišo, za vselej zgubljen! In kaj je posledica tega? Mržnja do dela! Ako pa se te še mržnja do dela poprime, potem si zgubljen za vedno. O, verjemi mi to, slovenski mladenič, ker to ti piše prijatelj, ki ne želi drugega, kakor ohraniti tvojo dušo čisto, s tem pa ohraniti te zdravega na duši in telesu, prijatelj, ki ti govori iz skušnje. Teško in nevarno delo te čaka, ako ga že ne skušaš, toda ne kloni duhom, privadil se bodeš vsemu, toda ostati moraš zdrav duševno in telesno, ostati

moraš v vsem zmeren. Zmernost ti zagotovi dušno, kakor tudi telesno zdravje. —

Ti pa "Ave Maria", romaj po Združenih državah! Krepko povzdigni zastavo Marijino! Stopi v vsako slovensko družino, v vsako slovensko hišo,

ter spodbujaj, podpiraj, tolaži; pa tudi opominjaj in zaželjeni uspeh nam ne izostane. Da, kakor pravi društveni tajnik v 1. števil. "Z Bogom", a jaz naj še pridenem "in z Marijo za ljudstvo!"

Rev. J. T.

"Tvoj sem mati!"

Na kardinalovem grobu v stolnici v Parizu so na grobnem spomeniku napisane z velikimi črkami besede: "Tuus sum, mater". — "Tvoj sem, mati". — Te besede je imel navado ponavljati v svojem življenju pobožni kardinal. Imel je zelo verno in dobro mater, ki mu je prav zgodaj vcepila v srce ljubezen do Marije. Ko ga je kot 10letnega dečka pripeljala v mesto v šole, peljala ga je pred slovesom še v Marijino cerkev in ga izročila Mariji z besedami "tvoj je Mati". In ko je ležala na mrtvaški postelji in je jokal poleg nje, pogledala je s svojim ugašajočim pogledom skrbna mati Marijino sliko na steni in zdihnila besede "Tvoj je, Mati!" Od tedaj je pri vsaki priliki pobožni mladenič ponavljal te besede. Ko je postal duhovnik, sprejel je to čast z besedami: "Tvoj sem, Mati!" — Na vsak svoj dekret je zapisal besede "Tvoj sem, Ma-

ti". Škofovsko palico in kardinaljski klobuk, vse je sprejel s temi besedami. V vseh britkih urah življenja, v vseh svojih stiskah iskal je tolažbe pri Mariji s temi besedami. In ko je onemogel legel na mrtvaško posteljo zdihnili je svojo dušo z besedami "Tvoj sem Mati". In tako mu gotovo niso mogli napisati tudi na spomenik lepših besedij, kakor so bile te.

Res blagor mu, kdor je celo, svoje življenje Marijin in pod njenim varstvom. Kolika tolažba ta zavest ob uri smrti. Saj grem samo k svoji ljubi mami, ki me že pričakuje, da me pritisne na svoje ljubeče srce za vekomaj, kjer se bo odpočilo moje srce od prestanega truda zemljskega potovanja.

Rojak, posnemaj ta zgled! Zlasti v Marijinem mesecu maju se vadi v tem. Bodi Marijin in srečen boš!

Letošnji pastirski list ljubljanskega škofa Dr. A. B. Jegliča.

(Nadaljevanje.)

Jezus je torej moral iz groba vstati; če ne, bi bil lažnik in delo Njegovo strahovita goljufija. In zares, Gospod je vstal; tretji dan po križanju se je začel nčencem prikazovati ter jih prepričevati, da je res iz groba vstal.

3. Apostoli so bili o vstajenju tako prepričani, da so v svojih govorih do ljudstva oznanjevali vstajenje kot najbolj veljaven dokaz krščanske vere. Saj vemo, kako je sv. Peter zbranim množicam očital, "da so pravičnega izdali in zatajili, ... da so začetnika življenja umorili, ki ga je pa Bog od mrtvih obudil, česar smo mi pričeli." Isto tudi apostol Pavel v listih do Rimljanov in do Korinčanov.

Vsled teh govorov se je velika množica izpreobrnila k veri; in to v Jeruzalemu, kjer se je malo dni poprej vstajenje dogodilo. Govore so tudi poslušali morilci Kristusovi, ki so apostole v ječo vrgli, bičali in jim grozili, da o tem ne smejo več govoriti; toda niso jim rekli, da lažejo, da so go-

ljufi; niso poskusili nasprotnega dokazati, kar bi bili kaj lahko storili, ako bi Jezus ne vstal.

Govorili so pa apostoli kar naravnost, brez strahu, iz najbolj globokega prepričanja kot večkratni očividci. Zato ni čuda, da se je nauk o vstajenju Jezusovem sprejel kot član vere. Iz tega sledi, da je vstajenje zares zgodovinsko dejanje, ali pa da se Jezus, apostoli, verniki in vsa cerkev od početka do sedaj grozno varajo. Ker je pa to nemogoče, zato se varajo svobodomiselci, ki šele po tolikih stoletjih vstajenje Gospodovo taje.

4. Ako pogledamo dogodke o smrti in po smrti Jezusovi, pač ne moremo pametno dvomiti, da Jezus ne bi bil umrl in ne vstal. Spomnimo se na vrsto dotičnih dogodkov.

Jezus je krvavi pot potil, celo noč so ga Judje zasramovali in zasmehovali, potem so ga bičali, po načinu rimskem, ki je tako grozen, da so bičani pogostokrat med bičanjem umrli. Vojaki so ga potem s trnjem kronali, kar je Gospoda tako izranilo, da je Pilat zavpil: "Glej, ali je to človek?" Križ

je Gospod nesel sam, dokler vojaki niso prisilili Simona, da mu pomaga. Križali so ga po rimsko, namreč na križ z žebli. Tri ure je visel na križu, potem pa je nagnil glavo in umrl.

Po smrti pa so prišli vojaki in so prvemu strli kosti in drugemu, ki je bil z njim križan. Ko so pa do Jezusa prišli, so videli, da je mrtev in mu niso kosti strli; ampak eden vojakov je s sulico njegovo stran odprl in zdajci je tekla kri in voda iz nje. Vojak je poizkusil, da li je Jezus mrtev, ali pa da ga usmrti, ako bi še ne bil mrtev. Pozneje so Gospoda sneli s križa, ovili v množino dišav in v tančice, ter položili v nov iz skale izsekan grob in zavalili velik kamen k durim groba.

Ako se vse to preudari, moramo trditi, da je Gospod zares umrl, ni mogoče, da bi bil še živ ostal. In zares vse priče naravnost in brez obotavljanja tako trdijo. Tako izpričujejo vsi štirje evangelisti, vsi apostoli, stotnik z vojaki, veliki duhovci in farizeji, ki bi pač ne bli mirovali, ko bi bili le količkaj sumili, da sovražni Nazarenci še ni umrl, Devica Marija, pobožne žene in vsi, ki so ga s križa sneli in pokopali.

Po vseh pravih zgodovine moramo tem pričam, prijateljem in sovražnikom, verjeti; saj pričajo o stvari, ki so jo mogli vedeti, o stvari, ki jim je globoko segala v sree in jim je bilo na njej prav mnogo ležeče in izpričujejo popolnoma soglasno brez najmanjšega dvoma. Ako se tem in takim pričam ne bi verjelo, potem se sploh noben dogodek več dokazati ne more. In pomislimo še to, da evangelisti tako točno opisujejo vse okolnosti smrti Gospodove ne zato, da bi dokazali njegovo smrt, ampak da bi povedali, koliko je on trpel. Jezus je tedaj res umrl; pa je tudi od smrti vstal!

5. Tako izpričujejo apostoli, ker se jim je Gospod prikazoval: Petru, učencema na potu v Emavs, ženam, zbranim apostolom, s kterimi se je razgovarjal, jedel, jim pokazoval roke in noge in ranjeno stran, množici učencev v Jeruzalemu, ob Genezareškem jezeru, na gori, na potu, v sobi, pri belem dnevu. Apostoli ne verjamejo, govoreca žena o vstajenju se jim zdi domišljija, šele polagoma

jih Gospod prepriča, da ni duh, da je res v pravem telesu iz groba vstal, da, celo potipati se pusti in nevernemu Tomažu zaukaže, naj položi prst v rane na rokah in roko v njegovo desno stran!

6. Bogotajci se izmikajo, da ne bi bili po dogodkih prisiljeni pripoznati vstajenja, verovati v čudeže in Boga. Najpoprej so si izmislili, da Jezus ni umrl, pa je iz groba prišel in se apostolom prikazoval. Drugi so trdili, da so se apostoli lagali in so truplo Kristusovo ukradli. Tem neutemeljenim trditvam so mnogi verjeli in v nevero zabredli: sedaj pa sami brezverci spoznajo, da teh dveh trditvev ne morejo zagovarjati, in so jih zato opustili.

Pač pa se nasprotniki Gospodovi precej oklepajo tele razlage: "Križani je vstal le v veri svojih učencev. Slika Gospodova je prevzela vso njihovo pamet in je postala tako živa, da so v svoji veri menili, da imajo pred očmi samega Jezusa, kar potrjuje mnogo zgodovinskih sličnih dogodkov."

Toda iz povedanega lahko vsakdo izprevidi, da so te trditve napačne. Le pokaže naj se v zgodovini sličen dogodek, da so si mnogi ljudje, ko so bili popolnoma budni, domišljevali, da gledajo vzbujenega od mrtvih, da čujejo njegove nauke, sprejemajo njegove zapovedi, da z njim jedo, da se ga dotikajo in vidijo, kako se pred njihovimi očmi v nebesa vzdiguje; in sicer vsi, pogostokrat, pri belem dnevu, na isti način in ravno 40 dni. In kje je bila ona živa vera apostolov, ki bi jim bila Gospoda tako živo pred oči postavila, kakor da živ pred njimi stoji? Saj smo zgoraj slišali, da učenci na vstajenje še mislili niso, da izpočetka niso mogli verjeti, da jih je Gospod k veri šele prisilil!

Kaj ne, koliko nesmisla mora svobodomislec verovati, da mu ni treba verovati v Boga in ga moliti. Mi pa veseli verujemo, ker je vse, kar so si brezverci zoper resnico v vstajenju Gospodovem izmislili, smešno in puhlo in neumno; resnica je, da je Gospod res vstal in s tem podal neovrgljiv dokaz, da je od Boga poslan, da je obljubljeni Odrešenik, da je Sin živega Boga."

(Dalje.)

Sedemstoletnica.

Letošnje leto je 700 let odkdar je sv. Frančišek iz Asiza ustanovil svoj prvi red — red frančiškanov. V Rimu in zlasti v Asizi se bodo letos vršile razne slovesnosti v ta namen. Na binkoštno

soboto je sklican splošen zbor vseh provincijalov iz vsega sveta. Temu zboru bo prisostvoval tudi naš apostoljski delegat Združenih Držav, Diomedes Falconijo, ki je — kakor znano — frančiškan.

Mil. g. škof Jakob Trobec naš pokrovitelj

Vsem družbenikom Sv. Rafaela sporočamo veselo vest, da je mil. g. škof Jakob Trobec sprejel pokroviteljstvo družbe sv. Rafaela in njenega misijonskega delovanja med slovenskimi izseljenci v Ameriki. Prisostvoval je slavnostni seji odbora, kjer se je odlični cerkveni knez sam prepričal o namenu in pomenu te družbe, o velikanski koristi, katero bi imelo slov. ljudstvo od te družbe, ako bi se tega dela oprijeli vsi slovenski rodoljubi po širni Ameriki.

Mil. g. pokrovitelj je obljubil vso svojo pomoč in sodelovanje.

To je gotovo veliko odlikovanje za mlado družbo. Mil. g. škofu se pa za to naklonjenost prav iskreno zahvaljujemo.

Že dosedaj smo šli pogumno naprej po začrtani poti. Sedaj bomo pa še pogumneje šli na delo za naše ubogo ljudstvo in njega časno in večno blaginjo.

Družba sv. Rafaela.

I. četrtni občni zbor družbe.

Aprila meseca vršil se je na drugi cesti v New Yorku v družbenih prostorih I. četrtni občni zbor družbe Sv. Rafaela.

Predsednik g. A. Burgar otvori sejo in da besedo č. g. Zakrajšek, glavnemu tajniku družbe. Glavni tajnik poroča:

"Bral sem to-le šalo pred par dnevi: A.: "To mesto se mi je silno zamerilo. Kako bi se neki zmaščeval nad temi ljudmi? — Aha, jo že imam! Začel bom ustanovljati društva!" — Da v resnici! Kakor so dobra, prava društva neobhodna potreba sedanjega časa, tako so lahko v nesrečo, ako se ne drži tudi pri tem srednji poti. Koliko prepira in nesreče lahko povzroči tak "organizator" — ako hoče samo "ustanovljati". Društvo ustanoviti je lahko. Postaviti ga pa na življensko podlago, dati mu na pot vse pogoje obstanka, pa ni lahko.

Decembra meseca sem sklical v to sobo 9 mož. Prišel sem z mislijo, ustanovimo novo društvo "Družbo sv. Rafaela". Razložil sem natanjčno nalogo, pomen in njen namen in ustanovili smo jo. Ali je naša — družba le društvo za "kazen" nasebini, t. j. ali je bila potrebna? Da! Živa potreba je, ozir. živa potreba bi bila že pred leti. Ali ima v sebi pogoje obstanka? Vse to naj pokaže moje današnje poročilo o četrtnem delovanju in napredovanju in vspehih te družbe. Poročam naj povrsti:

Notranji razvoj družbe.

1. **Družbeniki.** 9 nas je bilo prvi večer — komaj za odbor. In ti smo stopili na svetlo — v javnost. Boječe smo se ozirali od kod bo priletel prvi kamen, prvo poleno. Glasno smo izpovedali svoj namen, javno sprejeli svojo nalogo. Predstavili smo se v posebni okrožnici častiti Slovenski duhovščini in jo prosili pomoči. Pokazali smo svojo zastavo vsem kat. jednotam in nje društvom in jih povabili k nam, k našim nazorom. In slednjič sto-

pili smo potom okrožnic do vseh rojakov. Uspeh je bil večji, kakor smo ga pričakovali. Izmed duhovščine so se takoj odzvali mil. g. škof Trobec, mil. g. J. M. Koudelka, veleč. Monsgr. J. F. Buh, ki je sprejel častno predstvo družbe, veleč. Msgr. J. Plut. Za njimi se je odzvalo še več č. gospodov tako, da jih je v družbi sedaj lepo število. Hvala Bogu! Društev se je odzvalo 10. Družbenikov in članov imamo že nad 300. — In to v 4 mesecih in to pri sedanjih naših razmerah! — Ali ni to krasen uspeh? — Da, čast in slava Bogu!

2. Prvotni ustanovni odbor se je pomnožil na 13 mož.

K odboru so bili izvoljeni še gg.: Alojz Erhatič, Štefan Erhatič, Peter Vogrič in Ivan Bučar, t. j. možje, ki dajejo poročstvo, da družba krepko vršila svojo nalogo.

Delo se je množilo. Treba ga je bilo med odborniki porazdeliti. G. podpredsednik je imenoval zato izvrševalni odbor, ki rešuje vse tekoče zadeve in ima seje vsaki teden, ako to potreba zahteva.

Ta odsek je desna roka predsedstva. Dalje je bil imenovan "Odbor za poročevanje in posredovanje", o katerem je bilo že v družbenem glasilu poročano. Odbor 3 mož je bil imenovan za sprejem novih družbenikov. Član družbe je namreč lahko vsakdo brez razlike narodnosti ali mišljenja. Toda družbenik more biti pa le rojak, ki je praktičen katoličan, in ga mora odbor sprejeti pri odborovih sejah. Ta odbor naj se pa preje prepriča o osebnosti vsakega prosilca in potem pri seji poroča. Družba je namreč ustanovljena na strogo slovenski katol. podlagi in taka se mora ohraniti.

Ves odbor je imel redno 2krat na mesec svoje seje, pri katerih se je vodil natanjčen zapisnik vsega, kar se je obravnavalo. Ako pomislimo, da so nekateri odborniki oddaljeni, da so najbrže celi dan preja trdo delali, zvečer pa so se do 10, do 11. ure

žrtvovali za ljubljenez do bližnjega, mislim, da zaslužijo odkrito zahvalo in pohvalo. Čast jim!

3. **Družbeno glasilo "Ave Maria".** Veliko smo premišljevali in se posvetovali, kako bi uredili vprašanje o družbenem glasilu. Mislili smo na razne že obstoječe liste. Toda ti imajo že vsak svoj glas, vsak svojo smer. Težko, da bi kateri se hotel žrtvovati za nekaj, kar bi ne neslo, morda ga celo oviralo. Tako smo se odločili za lastno glasilo. Promotri! smo svoj namen, svojo nalogo. Promotri! smo sedanje verske razmere med Ameriški Slovenci in sklenili — lastno glasilo, katerega smo izdali pod imenom "Ave Maria". Prvič smo ga tiskali 3000, enako drugič, in ga razposlali po vseh naselbinah. Prvih 14 dni smo dobili 200 naročnikov in danes jih imamo že blizu 400. Rojaki, pomislite, nabožni list, v Ameriki, pri sedanjih razmerah, pa ima v enem mesecu 400 naročnikov — ali ni to krasno? Da, tudi za ta uspeh — hvala Bogu!

4. **Slovenska javnost.** Kako so pa sprejeli rojaki to novo družbo? — a) **V Ameriki.** Vsi slovenski listi so o ustanovitvi družbe poročali jako pohvalno ali vsaj priznalno. Vsi so soglašali s tem: družba je prepotrebna, zato, bodi pozdravljena. Želimo ti uspeha. Priobčili so družbena pravila i. t. d. Bodi jim vsem izrečena prav prisrčna zahvala in Bog plačaj! — Tudi odlični možje po Združenih državah so nas pozdravili. V zasebnih listih so nam izražali svoje veselje nad ustanovitvijo družbe in nas bodrili k vstrajnosti. G. Medoš, vrhovni predsednik J. S. K. J., je izdal krasno priporočilno pismo na podrejena društva. Enako g. Zaverl, vrhovni predsednik društev Sv. Barbare. — Bodi tudi tema gospodoma izrečena iskrena zahvala. Enako vsem, ki so nam pisali krasna pisma: Bog plačaj!

Seveda, nesrečne sirote, ki so oslepele na svoji duši, in ki delujejo zato, da zaslepe tudi svoje rojake, ki si hočejo s kričanjem preupiti glas svoje nesrečne vesti, tem ni to delo vseč. Toda, rojaki, molimo zanje. Sirote so! Bog se jih usmili!

b) **Prisrčno so nas pozdravili v starem kraju** Tam je že obstala družba Sv. Rafaela. Toda sami niso vedeli kaj prav zaprav naj delajo. In ko smo jim sporočili, tu smo sedaj mi, skupaj se primimo in vi pomagajte nam in mi bomo vam, to in to je naše delo, zveselili so se in nas prisrčno pozdravili. Segli smo si v roke in postali skupaj ena družba. Zvolili so nov odbor in se začeli krepko gibati. G. knezoškof ljubljanski so se nekako postavili tudi na čelo tega delovanja in ko vse uredimo, razvili bomo krepko delovanje, ki bo gotovo rodilo stoteren sad našemu ljudstvu. To bi bil nekako notranji razvoj družbe in odbora samega.

Delovanje družbe.

5. **Naši vspehi.** Sedaj bi bila pa moja dolžnost odgovoriti na vprašanje, kaj ste pa v teh mesecih že storili za svoje rojake? Ko sem prišel v svojem premišljevanju do tega vprašanja in začel brskati po svojih zapisnikih, po svojih pismih i. t. d. našel sem veliko, kar bi bilo velezanimivo sporočiti. Toda čas je kratek, dovolite mi, da samo prav na kratko, v glavnih potezah podam sliko našega delovanja.

a) **Zavzeli smo se za udovo s tremi otročiči,** Marijo Sladič iz Grays Landing, Pa. Poznal sem jo iz Ellis Islanda, ko je potovala v Ameriko. Izdali smo za njo na rojake prošnjo za pomoč. Uspeh je bil velikanski. Želeli smo nabrati vsaj \$10.00, da bi jo mogli s znižano ceno poslati v domovino. Toda nabralo se je v enem mesecu skupaj nad \$600.00; pri nas \$637.21 in sama je dobila do \$50. Poslali smo jo v stari kraj in ji naročili, naj ve, da je to dar za otročičke in zato naj svoto lepo razdeli na tri dele in tako zagotovi vsakemu otroku enak del.

Vsem dobrotnikom naj bo izrečena prav iskrena in prisrčna zahvala in Bog plačaj! S solzami v očeh se je reva zahvaljevala. — To je prvi krasen uspeh našega posredovanja.

b) **14 rojakom, ki so bili brez sredstev, smo plačali v "Avstrijski izseljeniški hiši"** stanovanje in deloma tudi hrano za dalj časa. 20 smo preskrbeli dela po raznih pozicijah. Razdelili smo tudi več oblek strganim izseljencem. Tu smo sicer prejeli potem nezahvalo. Toda to nas ni motilo. Mi smo storili dobro. Če nam niso bili hvaležni, je to reč izseljencev. 15 deklet smo dobili iz Ellis Islanda na svojo odgovornost v New York in jim preskrbeli poštenih služb po \$14—\$25 na mesec. In sedaj so pod našim nadzorstvom in vodstvom. 12 izseljencev je prišlo na naš naslov, priporočenih od raznih gospodov, ali od Rafaelove družbe iz Ljubljane. Te smo deloma razposlali po naselbinah in jih priporočili našim zastopnikom, deloma jim tu preskrbeli dela. 9. materam, ki so potovale k svojim možem, pa niso mogle takoj naprej, smo pomagali v njih težavnem stališču. Za 3 smo prosili izseljeniško komisijo, da nam jih spustila v Avstr. dom, kjer so čakale, da se je vse uredilo. Eni smo posodili \$5.00, ker se ji mož ni 14 dni oglasil in jo odposlali v Pittsburg, Kansas; drugi so zboleli otročiči, zato smo ji v domu dali prijetnejše bivanje kakor na Ellis Islandu v zaporih. Bila je tu skoraj tri mesece. Umrl ji je tu otrok. Preskrbeli smo katol. pogreb in slednjič s prošnjami dosegli, da je z dvema odpotovala v Calumet, Mich. Drugim smo preskrbeli denar za potovanje. 2 para

iz Ellis Islanda smo sprosil, da so nam jih dovolili v New York, kjer so bili poročeni in potem smo izposlovali, da so smeli v Ameriko. Za 15 smo naredili priziv na vlado v Washington in v 11 slučajih tudi dosegli vstop v Ameriko. V 4 slučajih se sorodniki niso oglasili in nismo imeli priziva na kaj opreti in so bñi vrnjeni. Jaz kot misijonar sem vsaki dan na Ellis Islandu (Kastelgardnu) in to sem v tem času posređoval v 196 slovenskih slučajih, za katere sem pisal 243 pisem raznim sorodnikom, da sem vse uredil, da so mogli dalje. Tu sem razdelil 150 "Ave Maria" — 458 knjižic "Tolle vemi in beri", 30 pamfletov Jugoslov. K. Jednote, veliko svetinjic, rožnih vencev, časnikov in raznih knjižic. Denarnih podpor sem razdelil \$16.00, ko je manjkalo za nadaljno potovanje.

Po Ameriki smo dali informacij v 31 slučajih in v stari kraj 17.

To je poročilo našega delovanja za pomoč izseljencev.

e) Dalje smo naročili družbeni znak. Največkrat je sreča ali nesreča, pošteno ali nepošteno življenje izseljenca v Ameriki zagotovljena takoj prvi dan. Komur pride v roke, kjer dobi prvo stanovanje, prve prijatelje, tak postane tudi sam. Poznal sem fante, prišli so sem pošteni in dobri, da se jih je moral zveseliti vsakdo. Prišli so na stanovanje k rojaku, ki je bil popolnoma nasprotnega značaja. Kmalu so bili vsi taki. Zato sem bil že parkrat v zadregi, komu bi izseljenca priporočil v tem ali onem kraju, ko sem ga pošiljal naprej v Ameriko. Zato smo določili: Po domovini naj se razpelje družba po vseh občinah. Vsako slov. društvo naj bo podružnica. Predno izseljenec odide v tujino obrne se na župnika, do predsednika. Ta vzame vse podatke od njega in nam sporoči v New York. Da mu kartico, kjer so zastopniki Rafaelove družbe v vseh pristaniščih v Evropi, da se morejo nanje obrniti v slučaju potrebe. Tu so tudi naslovi naših zastopnikov po naselbinah po Ameriki, da se bo takoj nanje obrnil za svet in prvo pomoč. Tako bo gotovo prišel vselej v roke vestnega in vernega rojaka, ki mu bo svetoval glede stanovanja in dela, opozoril ga na slabe hiše, slabe družine, slabe gosstine, katerih naj se ogiba. Dobil bo to posebno znamenje družbe, da si ga pripne na prsi. Tako ga bodo razni zastopniki takoj spoznali in mu šli na roke. Spoznali ga bomo zlasti mi v New Yorku in naši zastopniki po naselbinah. Ravno tako bomo mi v New Yorku jih delili onim, ki bi jih še ne imeli. Onim, ki potujejo v stari kraj, pa nočejo prenočevati v dražih hotelih, temuč v mirnem izseljeniškem domu, kjer morejo pred odhodom opraviti še sv. zakramente i. t. d., dali bodo pa ta znamenja naši zaupniki po naselbinah in nas obvestili

o njihovem prihodu in bomo zanje tu vse poskrbeli. Enako se bo vršilo tudi pri iskanju dela po Ameriki. Kdor gre iz naselbine piše na glavni urad po družben znak, ali ga dobi od tamkajšnjega zaupnika. Potem piše zaupniku one naselbine, kamor misli iti in mu naznani dan in uro prihoda. Ko pride tja, spoznala se bosta po družbenem znaku. In ta zaupnik mu bo po možnosti s svetom in z dejanjem pomagal.

Tako bi se razvila lepa unija, lepa bratovska ljubezen in medsebojna pomoč v nezmerno dušno, še bolj pa gmotno korist našega milega slov. ljudstva v Ameriki. Treba samo, da delamo na to, da naša ideja prodre v najširše sloje ljudstva in da dobimo po vseh naselbinah če ne podružnic, pa vsaj zaupnikov.

d) Misijoni. Pri nas manjka še organizirane in urejene skrbi za duhovsko oskrb posameznih slov. naselbin, kjer ni slov. duhovnika. "Terra sine aqua tibi" — "kakor dežela brez vode so ti" take naselbine. Koliko žalostnega bi znal povedati oni duhovnik, ki kako tako naselbino po dolgih letih obišče. Zato bi naša družba ne spolnila svoje naloge, če bi se tudi te potrebe ne lotila in ji ne skušala odpomoči. Za letos nismo mogli še veliko narediti. G. predsednik je izdal po listih poziv na naselbine, ki želijo lobiti duhovnika. Oglasilo se jih je nekaj in prav kar jih obiskuje g. predsednik sam. Za prihodnje leto bo poseben odsek naše družbe prevzel to oskrb. Skušal bo sestaviti zapisnik vseh teh naselbin in potem bo preskrbel vse potrebno. Zato bi bilo pa želeti, da se nam pridružijo vsi slov. duhovniki kot misijonarji, da bi potem hoteli prevzeti nalogo in obiskati naselbine, ki so njim najbližje, ter jih vzeti v popolno svojo oskrb. Z raznimi škofijstvi bomo že mi uredili vse potrebno. Več "Co." je obljubilo tudi polovično vožnjo onim gospodom, ki bi kot naši misijonarji hodili po teh naselbinah, da bi ne bilo preveč stroškov. Nekaj gospodov se je že velikodušno oglasilo. Drugi, upam, da se oglasijo, ko se prepričajo da so predsodki ali proti družbi ali morda protji meni neutemeljeni. Bog daj in ljuba Mati božja!

e) Pogum! To bi bilo v glavnih potezah moje današnje poročilo. Možje, ako pogledamo nazaj te tri mesece, pogledamo naše delo in naše vspehe: ne moremo drugače, kakor da pogledamo danes hvaležno kvišku in zakličemo "Hvala Bogu!"

Objednem naj nas pa to navduši k vstrajnosti! Vse nam kliče: to je prava pot! Zato le dalje! Naj meče na nas kamenje, kdor hoče. Zavest, da mi delamo — ne kričimo samo — za naše ljudstvo in njega blagostanje, nam je veliko plačilo. Uboga sirota je naše ljudstvo. Doma je prezirano in zaničevano od vlade in Nemcev. Trd je kruh, kate-

rega je siromak. Tu bi mu lahko bolje šlo. V zadovoljnosti bi lahko jedel boljši kruh in bil srečen v krogu svojih, pa ga hoče sovrag iztrgati s propalostjo, z brezvero iz kroga njegove družine, iz srečnega poštenega življenja v — nezmerno gorje brezverstva in nepoštenja. Ne! To ne sme biti!

Z Bogom in Marijo za naše milo, dobro slovensko ljudstvo, je naše geslo. Bog naša pomoč, Sv.

križ naša zastava. Zato pogumno naprej!"

Burno odobravanje je sledilo temu poročilu. Ko je še blagajnik podal jako ugodno poročilo, in so se rešile še nekatere tekoče družbene zadeve in so razni govorniki v navdušenih govorih pozdravljali lepo delo, njega korist, zaključil je podpredsednik zborovanje.

Družbeniki Sv. Rafaela.

Društva.

5. Društvo sv. Jožefa št. 57, K. S. K. J. v Brooklynu, N. Y., \$3.02 (prvi izkaz).
8. Društvo sv. Lovrenca št. 63, K. S. K. J. v Clevelandu, O., \$5.00.
9. Društvo sv. Barbare 23, v Bridgeport, O. je izvolilo g. Anton Hočevar-ja za našega zastopnika.
11. Društvo sv. Cirila in Metoda št. 1, J. S. K. J. v Ely, Minn.
12. Društvo Sv. Barbare v Forest City, Pa. \$5.

Dobrotniki:

- Prevzv. in premil. g. Knezoškoč Dor. Anton Bonaventura Jeglič, Ljubljana.
 Rt. Rev. Alois Plut, Monsignor, Shakopee, Minn. (I. izkaz) \$5.00.
 G. Ivan N. Gosar, Pittsburg, Pa., \$5.00.

Družbeniki:

- Rev. Janez Trobec, Rice, Minn. \$1.00, Rev. J. Blažič, Cleveland, O. \$1.00, Rev. Jos. Kompare, Kansas City, Kans., Rev. Jos. Smolej, Lancaster, Pa., Rev. Anton Tul, Trst, Austrija, Rev. France Bernik, Goričica, Kranjsko.
 Mat. Starašinič, Pittsburg, Pa., \$1.00, Marija Svete, Forest City, Pa., \$1.00, Louis Miklavčič, Forest City, Pa., \$1.00, Anton Težak, Sunnyside, Utah, \$1.00, Ivan Mihael, Sunnyside, Utah \$1.00, Mat. Novak, Pueblo, Colo., \$1.10, Anton Kirn, Waukegan, Ill., \$1.00, Louis Gnidec, Eveleth, Minn., \$1.50, Apolonija Gnidec, Eveleth, Minn., \$1.00, Lud. Podgornik, Brooklyn, N. Y., \$1.00, Jos. Rems, New York, N. Y., \$1.00, Alojz

- Bučar, New York, N. Y., \$1.00, John Wollek, New York, N. Y., \$1.00, Mary Kepec, Brooklyn, N. Y., \$1.00, Alojz Srebrnjak, Calumet, Mich., \$1.00, Katarina Peternel, So. Lorain, O., \$1.00, Marija Stimac, New York, N. Y., \$1.00, Anton Stucin, Stapleton, S. I., \$1.00, Louis Zaverl, Forest City, Pa., \$1.00, Anton Miklavž, Cleveland, O., \$1.00, Apolonija Veber, Brooklyn, N. Y., \$1.00, Jos. J. Peshel, Ely, Minn.

Člani (manj kot \$1.00:)

- E. Helena, Mont.: Joe Ambro, John Sašek, Frank Hudoklin, John Gradiša; Pittsburg, Pa.: Geo. Vidina, Nik. Rahoj; Sharpsburg, Pa.: Jos. Pavlakovič; Cleveland, O.: Lovr. Petkovšek; Sunnyside, Utah: Anton Kosec, Jak. Kastelic, Fr. Lukman, Jurij Rački, Louis Kavalari, Jurij Lukman, Jurij Stepan, And. Glinšek, Jos. Kaša, Martin Oman, Fr. Pleš, Lois Domenko, Greg. Štrekaj, Fr. Lotrič; Collinwood, O.: Math. Slapnik in John Rossel; Pueblo, Colo.: Math. Novak; Waukegan, Ill.: Anton Kirn; Buhl, Minn.: Antonia in Mary Černoč; Pittsburg, Kans.: Jakob Čukljati, Anton Skubitz, Louis Oblak, Fr. Gartnar, Peter Benedičič; Cherokee, Kans.: Matevž Lomšek; Eveleth, Minn.: James Bracanovic, Valent Čampa, Louis Perušek; Beatty, Pa.: Fr. Košenina; Trail, B. C. Canada: Mat. Butorac, Helena Rozman, Frank Albrecht, Valent. Kavčič, George Begas, K. Bernard, And. Kavčič; Cleveland, O.: John Dekleva; Iron Mountain, Mich.: Frank Kovačič; Forest City, Pa.: Fr. Meheve, Fr. Sever; Ely, Minn.: Paul J. Mikulan, Jos. Mantel, Elizabeta Smrekar in Ivana Somrak.

Listnica uredništva.

G. K. P. So. Lorain, O. Družbena pravila Društva kršč. mater so že v škofiji za potrjenje. Ko bodo dotiskana Vam jih pošljemo.

G. B. K. Pueblo, Colo. — Pismo sprejeli. Poročili smo Vas v molitev! Revež!

Listnica upravnštva.

Oseba iz Brooklyna, ki nam je poslala 50¢ se prosi, da dopošlje tudi svoje ime in naslov, da ji zamoremo poslati list.